

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5495/2025
05.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Александар Трандоски, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ, обе из ..., које заступа Бојан Станојловић, адвокат из ... и ГГ из ..., кога заступа Биљана Ђурић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3457/24 од 19.12.2024. године, у седници одржаној дана 05.03.2026. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3457/24 од 19.12.2024. године, као неоснована.

Образложење

Побијаном пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3457/24 од 19.12.2024. године преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П 323/24 од 01.04.2024. године у ставу првом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате: за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 450.000,00 динара; за претрпљене душевне болове због наружености износ од 300.000,00 динара; за претрпљене физичке болове износ од 350.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 300.000,00 динара као неоснован, ставу трећем, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде материјалне штете због изгубљене зараде солидарно исплате износ од 264.000,00 динара, а преиначено је и решење о трошковима поступка из става петог, па је обавезан тужилац да на име парничних трошкова исплати туженим ББ и ВВ износ од 175.497,00 динара, а туженом ГГ износ од 146.250,00 динара. Обавезан је тужилац да туженима ББ и ВВ на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 131.370,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено, преко пуномоћника адвоката, уложио ревизију због битних повреда одредби парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама одређеним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане одлуке није учињена апсолутно битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Насупрот наводима ревизије побијана одлука није захваћена повредом из одредбе члана 374. став 1. а у вези члана 394. Закона о парничном поступку. Неосновано се указује да апелациони суд није могао да донесе преиначујућу пресуду без отварања расправе. Управо супротно, другостепени суд је овлашћен да без расправе преиначи првостепену пресуду уколико сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено али да је првостепени суд погрешно применио материјално право, уколико закључи да је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда, или уколико је погрешно оценио исправе и посредно изведене доказе, а одлука је заснована искључиво на тим доказима. У конкретном случају управо се ради о томе да је другостепени суд нашао да је чињенично стање правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право, те је стога било основа за примену одредбе члана 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку.

Неосновано је и указивање на повреду из одредбе члана 3. став 3. Закона о парничном поступку, будући да у овој парници није било диспонирања странака која би била супротна принудним прописима, јавном поретку, правилима морала или добрим обичајима.

Из утврђеног чињеничног стања произлази да су тужени правни следбеници пок. ДД, првобитно туженог, који је преминуо у току парнице ..2014. године. ДД био је једини члан Привредног друштва „ЂЂ“ д.о.о. Тужилац је у периоду од 2007. до 19.07.2012. године повремено обављао фактички рад за наведено привредно друштво, за које су му исплаћиване дневнице. Није био пријављен на обавезно социјално осигурање. Обављао је послове израде и уградње противзвучних панела, набавке материјала, утовар и истовар репроматеријала и панела у циљу обављања делатности привредног друштва које се бавило уградњом пригушивача за буку. Дана 19.07.2012. године, обављајући рад за Привредно друштво „ЂЂ“ д.о.о. ..., истоварао је материјал када му је метална шипка од око 40 кг пала на леву шаку, којом приликом је претрпео тешку телесну повреду која је проузроковала физичке болове јаког интензитета око 2 дана, средњег интензитета око 5 дана и лаког интензитета још око 30 дана, затим наруженост тела која је лаког степена и трајна, док је према усаглашеном мишљењу судских вештака трауматолога и неуропсихијатра, укупно умањење животне активности трајно и износи 7 %. Као последицу повређивања тужилац је трпео страх јаког интензитета у трајању од 24 сата, средњег у трајању од 20 дана и слабог интензитета у трајању од 2 месеца и 20 дана, што је довело до нарушавања његове психофизичке стабилности која се огледа у посттрауматском анксиозно – фобичном синдрому. Лечење због задобијене повреде трајало је око 6 месеци и за то време није био радно ангажован.

Решењем Првог основног суда у Београду О 2203/16 од 04.09.2017. године, које је постало правноснажно 06.03.2018. године, на заоставштини пок. ДД у коју је ушао и удео у наведеном правном лицу, за наследнике су оглашене ћерке ББ и ВВ са по 3/8 а малолетни син ГГ са 2/8 идеална дела заоставштине.

Виши суд у Београду донео је 16.09.2016. године пресуду због пропуштања П 937/14, која је постала правноснажна 15.10.2016. године, којом је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезано правно лице „ЂЂ“ д.о.о. ... да тужиоцу на име накнаде штете исплати: због душевног бола услед умањења животне активности износ од 7.642.265,85 динара, душевног бола услед наружености износ од 6.550.599,00 динара и душевног бола услед претрпљених физичких болова 3.275.300,00 динара, због душевног бола услед претрпљеног страха износ од 2.183.533,00 динара и на име изгубљене зараде износ од 246.000,00 динара, са припадајућом каматом. Решењем Агенције за привредне регистре БДСЛ 1408/2018 од 25.10.2018. године брисано је Привредно друштво „ЂЂ“ д.о.о. ..., тада у принудној ликвидацији.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредбе члана 62. став 3. и члана 548. став 3. Закона о привредним друштвима усвојио тужбени захтев, оценивши да су тужени у тренутку смрти покојног оца, по законском основу наслеђивања, наследили контролни удео у Привредном друштву „ЂЂ“ д.о.о. ..., односно статус контролног члана тог друштва, те да су самим тим постали солидарно одговорни за обавезе привредног друштва брисаног по спроведеном поступку принудне ликвидације, па и обавезу која је проистекла из правноснажне судске пресуде. У погледу висине досуђеног износа, образложио је да се кретао у границама постављеног захтева у смислу одредбе члана 301. Закона о парничном поступку са једне стране, а са друге стране, да је имао у виду и одредбу члана 222. Закона о наслеђивању према којој наследник одговара за оставиочеве дугове до висини вредности наслеђене имовине, па је оценио да у конкретном случају досуђени новчани износ не прелази вредност наслеђене имовине.

Другостепени суд не прихвата материјалноправни закључак првостепеног суда налазећи да је на правилно утврђено чињенично стање неправилно примењено материјално право. Образлаже да полазећи од тражене судске заштите – накнаде штете, те утврђене чињенице да је тужилац повреду задобио на фактичком раду код Привредног друштва „ЂЂ“ д.о.о. ..., и применом одредбе члана 164. Закона о раду, привредно друштво може бити једино одговорно за штету. Налази да правни претходник тужених није био лично одговоран имајући у виду да тужилац није ангажован за вршење његових властитих послова већ послова привредног друштва, па и без обзира што тужилац свој радни ангажман није засновао на закљученом уговору о раду, нити је био пријављен. За привредно друштво је обављао фактички рад што је довољно за дејство законске фикције да је засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад, све у смислу одредбе члана 32. став 2. Закона о раду. Даље образлаже да тужилац није поднео тужбу против правног претходника тужених као контролног члана брисаног друштва, односно тужбу на темељу одредбе члана 548. Закона о привредним друштвима, па да нема места примени цитиране законске одредбе. Указује да чињеница да су тужени као правни следбеници пок. ДД наследили статус контролног члана није од утицаја будући да тужилац своје новчано потраживање из правноснажне пресуде може наплатити у поступку

извршења, против тужених као правних следбеника контролног члана брисаног друштва, на које је прешла обавеза из правноснажне и извршне исправе.

Врховни суд оцењује да је побијана одлука правилна иако се сви дати разлози не могу прихватити као ваљани.

Правилно закључује другостепени суд да код чињенице да је тужилац повреду задобио на фактичком раду код Привредног друштва „ЂЂ“ д.о.о. ... као послодавца, онда то наведено друштво може бити одговорно за штету, у смислу одредбе члана 164. Закона о раду. Правни претходник тужених није био послодавац, ни фактички, тужиоца. Да ли је правно лице прекршајно одговорно и да ли је одговарало, те да ли је постојао основ за прекршајну одговорност тада одговорног лица у правном лицу због пропуштања да се закључи уговор о раду није од утицаја. Предмет тужбеног захтева, којим су судови везани, је накнада штете због повреде на раду и у погледу исте пасивно је легитимисан послодавац.

Када се ради о одговорности правног претходника туженика као контролног члана, онда се исправно ревизијом указује да се не ради „о наслеђивању статуса контролног члана“. Предмет заоставштине није статус мањинског, већинског или контролног члана, већ је предмет заоставштине удео оставиоца у привредном друштву. Да ли ће удео наследнике учинити контролним чланом зависи од величине удела, међусобне повезаности уделичара или постојања њиховог заједничког деловања, у смислу одредбе чл. 62 Закона о привредним друштвима. Међутим, у складу са одредбом чл. 143 истог прописа својство члана стиче се даном регистрације власништва над уделом у складу са законом о регистрацији. Отуда, да би неко уопште био члан, па и контролни, мора се регистровати – уписати у регистар привредних друштава Агенције за привредне регистре. Нема доказа да су тужени стекли својство члана у смислу наведене одредбе Закона о привредним друштвима. Стога, како нису постали чланови не могу, као повезана или лица која заједнички делују, имати статус контролног члана. Дакле у односу на њих нема места примени одредбе чл. 548 ст. 3 Закона о привредним друштвима, како образлаже другостепени суд, али из ових разлога.

Када је у питању навод ревизије да тужени као наследници контролног члана - оставиоца одговарају за обавезе оставинске масе па и обавезу накнаде штете тужиоцу, Врховни суд налази да је правно неутемељен. Правни претходник тужених је преминуо2014. године, како је утврђено у првостепеном поступку, па у моменту брисања Привредног друштва „ЂЂ“ д.о.о. ..., фактичког послодавца тужиоца, 25.10.2018. године није могао бити ни члан, па ни контролни члан наведеног привредног друштва. Одредбом чл. 9 ст. 3 Закона о привредним друштвима прописано је да члан друштва може бити физичко или правно лице. Према општим правилима грађанског права смрт физичког лица значи престанак његове правне и пословне способности. Отуда, правни претходник тужених почев од 28.01.2014. године не може се сматрати чланом па ни контролним чланом друштва. Ово код чињенице да нема доказа да је у моменту његове смрти био покренут поступак принудне ликвидације. Пресуда због пропуштања Вишег суда у Београду П 937/14, која је постала правноснажна 15.10.2016. године, донета према „ЂЂ“ д.о.о. ..., дакле правном лицу које није било у принудној ликвидацији.

Наводи ревизије да је дошло до пробоја правне личности односно да је пок. ДД злоупотребио друштво за постизање циља који му је забрањен и да је користио имовину друштво као да је његова, уопште нису били предмет доказивања. Штавише тужилац у току поступка и није истицао тврдње односно предлагао доказе на наведне околности већ их истиче у поступку по правном леку, као новоте. Испуњеност услова за пробој правне личности утврђује суд у поступку који се води по тужби повериоца против пасивно легитимисаног лица (члана или заступника) ради наплате потраживања које има према друштву и у ком се злоупотреба мора доказати. Недоказана тврдња, истакнута у поступку по правном леку, не доводи до одговорности по основу чл. 18 Закона о привредним друштвима.

Следом изнетог, применом одредбе чл. 414 ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић